

تماس تلفنی جهت دریافت مشاوره:

۱. مشاور دفتر تهران (آقای محسن ممیز)

۰۹۱۲ ۹۶۳ ۹۳۳۶

۲. مشاور دفتر اصفهان (سرکار خانم لیلا ممیز)

۰۹۱۳ ۳۲۲ ۸۲۵۹

مجموعه سیستم مدیریت ایزو با هدف بهبود مستمر عملکرد خود و افزایش رضایت مشتریان سعی بر آن داشته، کلیه استانداردهای ملی و بین المللی را در فضای مجازی نشر داده و اطلاع رسانی کند، که تمام مردم ایران از حقوق اولیه شهروندی خود آگاهی لازم را کسب نمایند و از طرف دیگر کلیه مراکز و کارخانه جات بتوانند به راحتی به استانداردهای مورد نیاز دسترسی داشته باشند.

این موسسه اعلام می دارد در کلیه گرایشهای سیستم های بین المللی ISO پیشگام بوده و کلیه مشاوره های ایزو به صورت رایگان و صدور گواهینامه ها تحت اعتبارات بین المللی سازمان جهانی IAF و تامین صلاحیت ایران می باشد.

هم اکنون سیستم خود را با معیارهای جهانی سازگار کنید...

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران
۱۳۲۴۴
تجدیدنظر اول
۱۳۹۷

INSO
13244
1st Revision
2019

Identical with
ISO 14024: 2018

برچسب‌ها و اظهاریه‌های محیط‌زیستی -
برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول -
اصول و روش‌های اجرایی

**Environmental labels and declarations-
Type I environmental labelling-
Principles and procedures**

ICS: 13.020.50

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵ تهران - ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۱۶۳-۳۱۵۸۵ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شوند که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات محیط‌زیستی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت محیط‌زیستی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4-Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«برچسب‌ها و اظهاریه‌های محیط‌زیستی - برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول - اصول و روش‌های اجرایی»

رئیس و/یا محل اشتغال:

عضو هیات علمی - دانشگاه لرستان

رئیس:

کولیوند، فرشاد
(دکتری مهندسی مکانیک سنگ)

دبیر:

کارشناس مسئول - اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان لرستان
شرکت زمین حفاران کاسیت

رستمی، اسماعیل
(کارشناسی ارشد محیط زیست)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس بخش سنجش فلزات دفتر پایش فراگیر مرکز
تحقیقات - سازمان حفاظت محیط‌زیست

اسکندری، صغری
(کارشناسی ارشد بیولوژی)

رئیس اداره امور آزمایشگاه‌ها - اداره کل استاندارد استان لرستان

امیری دهنو، مجید
(کارشناسی ارشد شیمی معدنی)

مدیر کل دفتر پایش فراگیر - مرکز تحقیقات سازمان حفاظت
محیط‌زیست

انصاری، شینا
(دکتری مدیریت محیط‌زیست)

رئیس - پژوهشکده محیط‌زیست و توسعه پایدار

بادام فیروز، جلیل
(دکتری اقتصاد محیط‌زیست)

مرکز سلامت محیط و کار - وزارت بهداشت، درمان و آموزش
پزشکی

حسن‌زاده، ناهید
(کارشناسی ارشد محیط زیست)

کارشناس - شهرداری خرم‌آباد

حسین پور، محمد
(کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری)

کارشناس آزمایشگاه - اداره کل حفاظت محیط زیست تهران

حسین سعیدی، لیلا
(کاشناسی ارشد شیمی)

مدیر کل - دفتر ارزیابی اثرات سازمان حفاظت محیط‌زیست

جلالوندی، حمید
(دکتری مدیریت محیط زیست)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

راحتی آسیابر، حمید

(کارشنا ارشد محیط زیست)

سالاروند، علی

(دکتری آلودگی‌های محیط‌زیست)

طباطبایی، اعظم‌السادات

(کارشناسی ارشد آلودگی محیط‌زیست)

فرخی، رضا

(کارشناسی ارشد محیط‌زیست)

کیان‌مهر، سمیه

(کارشناس ارشد شیمی تجزیه)

ندری، غلامعلی

(کارشناسی ارشد شیمی معدنی)

همتی، نگین

(کارشناسی ارشد شیمی فیزیک- نانو)

ویراستار:

امیری دهنو، مجید

(کارشناسی ارشد شیمی معدنی)

سمت و/یا محل اشتغال:

معاون مدیر کل - اداره کل محیط زیست استان البرز

رئیس اداره نظارت و پایش - اداره کل حفاظت محیط‌زیست
استان لرستان

رئیس گروه پایش پارامترهای فیزیکوشیمیایی و مسئول بخش
سنجش فلزات دفتر پایش فراگیر - سازمان حفاظت محیط‌زیست

مشاور ریاست - سازمان حفاظت محیط زیست در امور ایثارگران

کارشناس آزمایشگاه - اداره کل محیط زیست لرستان

کارشناس آزمایشگاه - دانشگاه لرستان

مدیرعامل - شرکت نانو نگین سی تو

رئیس اداره امور آزمایشگاه‌ها - اداره کل استاندارد استان لرستان

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ح	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۱	۳ اصطلاحات و تعاریف
۴	۴ هدف برجسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول
۵	۵ اصول آزمون
۵	۵-۱ ماهیت داوطلبانه برنامه
۵	۵-۲ ارتباط با استاندارد ISO 14020
۵	۵-۳ استفاده از برجسب‌ها
۵	۵-۴ ملاحظات مربوط به چرخه حیات
۵	۵-۵ انتخاب مناسب
۶	۵-۶ معیارهای محیط‌زیستی محصول
۶	۵-۶-۱ ملاحظات چرخه حیات
۶	۵-۶-۲ مبنای معیارها
۶	۵-۷ مشخصات کارکردی محصول
۶	۵-۸ اعتبار الزامات برنامه
۶	۵-۸-۱ دوره اعتبار
۶	۵-۸-۲ دوره بازنگری
۷	۵-۹ مشاوره
۷	۵-۱۰ انطباق و تصدیق
۷	۵-۱۱ کیفیت داده‌ها
۷	۵-۱۲ کیفیت
۸	۵-۱۳ امکان دسترسی
۸	۵-۱۴ مبنای علمی معیارهای محیط‌زیستی محصول
۸	۵-۱۵ پرهیز از تضاد منافع
۸	۵-۱۶ صلاحیت تاییدکنندگان
۹	۵-۱۷ هزینه‌ها و حق‌الزحمه‌ها
۹	۵-۱۸ محرمانه بودن
۹	۵-۱۹ شناخت متقابل
۹	۶ روش‌های اجرایی

صفحه	عنوان
۹	۱-۶ کلیات
۱۰	۲-۶ مشورت با طرف‌های ذینفع
۱۰	۳-۶ انتخاب رده‌های محصول
۱۰	۱-۳-۶ اجرای یک مطالعه امکان‌سنجی
۱۱	۲-۳-۶ ارائه پیشنهاد برای رده محصول
۱۱	۴-۶ انتخاب و توسعه معیارهای محیط‌زیستی محصول
۱۱	۱-۴-۶ انتخاب معیارهای محیط‌زیستی محصول
۱۲	۲-۴-۶ توسعه معیارهای محیط‌زیستی محصول
۱۳	۵-۶ انتخاب مشخصات کارکردی محصول
۱۳	۶-۶ گزارش‌دهی و انتشارات
۱۳	۷-۶ اجرای اصلاحات انجام شده بر روی معیارهای محیط‌زیستی محصول
۱۴	۷ ارائه گواهی و پذیرش
۱۴	۱-۷ کلیات
۱۴	۲-۷ مفاهیم پایه
۱۴	۱-۲-۷ کلیات
۱۴	۲-۲-۷ قوانین عمومی
۱۵	۳-۲-۷ معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات کارکردی محصول برای هر یک از رده‌های محصول
۱۵	۳-۷ ارائه مجوز
۱۵	۴-۷ روش‌های اجرایی ارزیابی و اعلان پذیرش
۱۵	۱-۴-۷ اصل اساسی
۱۶	۲-۴-۷ نظارت و کنترل
۱۶	۳-۴-۷ مستندات پشتیبان
۱۶	۴-۴-۷ اظهارنامه انطباق
۱۶	۵-۴-۷ تاییدیه
۱۷	۵-۷ نظارت بر انطباق
۱۷	۶-۷ محافظت از برچسب
۱۸	کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

استاندارد «برچسب‌ها و اظهاریه‌های محیط‌زیستی- برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول- اصول و روش‌های اجرایی» که نخستین‌بار در سال ۱۳۸۹ تدوین و منتشر شد، بر اساس پیشنهادهای دریافتی و بررسی و تأیید کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی/منطقه‌ای به‌عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد الف، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ برای نخستین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در دویست و سی و چهارمین اجلاس کمیته ملی استاندارد محیط زیست مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۹ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۴۴: سال ۱۳۸۹ می‌شود.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی زیر به روش «معادل یکسان» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی می‌باشد و معادل یکسان استاندارد بین‌المللی مزبور است:

ISO 14024: 2018, Environmental labels and declarations- Type I environmental labelling- Principles and procedures

برچسب‌ها و اظهاریه‌های محیط‌زیستی - برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول - اصول و روش‌های اجرایی

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین اصول و روش‌های اجرایی برای توسعه برنامه‌های برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول است که شامل انتخاب رده‌های محصول، معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصه‌های کارکردی آن، و ارزیابی و اثبات انطباق آن می‌شود. همچنین در این استاندارد روش‌های اجرایی ارائه تاییدیه برای اعطای برچسب تعیین می‌شود.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به‌صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

2-1 ISO 14020, Environmental labels and declarations- General principles

یادآوری - استاندارد ملی ایران - ایزو شماره ۱۴۰۲۰: سال ۱۳۸۷، برچسب‌ها و اظهاریه‌های محیط‌زیستی - اصول کلی، با استفاده از استاندارد ISO 14020: 2000 تدوین شده است.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود^۱:

۱- اصطلاحات و تعاریف به کار رفته در استانداردهای ISO و IEC در وبگاه‌های www.iso.org/obp و www.electropedia.org/ قابل دسترسی است.

۱-۳

برنامه برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول

type I environmental labeling programme

برنامه شخص سوم (زیربند ۷-۳) چند ضابطه‌ای و داوطلبانه است که گواهی‌نامه‌ای (زیربند ۳-۱۳) را برای اجازه استفاده از برچسب‌های محیط‌زیستی بر روی محصولات (زیربند ۳-۲) اعطاء می‌کند. این برچسب‌ها نشان‌دهنده اولویت کلی محیط‌زیستی یک محصول بر اساس ملاحظات چرخه حیات در یک رده خاص از محصول (زیربند ۳-۳) هستند.

۲-۳

محصول

product

به هر کالا یا خدمتی، محصول می‌گویند.

۳-۳

رده محصول

product category

گروهی از محصولات (زیربند ۳-۲) که کارکرد یکسانی دارند.

۴-۳

معیار محیط‌زیستی محصول

product environmental criteria

الزامات محیط‌زیستی که محصول (زیربند ۳-۲) باید به‌منظور دریافت یک برچسب محیط‌زیستی احراز کند.

۵-۳

مشخصه کارکردی محصول

product function characteristic

صفت و یا مشخصه کارکرد و استفاده از یک محصول (زیربند ۳-۲).

۶-۳

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی

ecolabelling body

نهاد شخص ثالث (زیربند ۷-۳) و نمایندگان آن‌ها که برنامه برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول (زیربند ۳-۱) را اجرا می‌کند.

۷-۳

شخص سوم

third party

فرد و یا نهادی که مستقل از گروه‌های درگیر و مربوط به موضوع مورد بحث شناخته می‌شود. یادآوری - «گروه‌های درگیر» معمولاً عرضه‌کنندگان («طرف اول») و خریداران («طرف دوم») هستند.

۸-۳

طرف ذینفع

interested party

شخصی که تحت تاثیر یک برنامه برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول (زیربند ۳-۱) قرار می‌گیرد.

۹-۳

مجوز

licence

شخصی که از سوی یک نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی (زیربند ۳-۶) مجاز به استفاده از یک برچسب محیط‌زیستی نوع اول است.

۱۰-۳

جنبه محیط‌زیستی

environmental aspect

بخشی از فعالیت‌ها یا محصولات (زیربند ۳-۲) یک سازمان که بر روی محیط زیست تاثیرگذار بوده و یا می‌تواند بر روی آن تاثیرگذار باشد.

یادآوری - ۱- یک جنبه محیط‌زیستی می‌تواند موجب پیامدهای محیط‌زیستی (زیربند ۳-۱۱) شود. در صورتی یک جنبه محیط‌زیستی بارز در نظر گرفته می‌شود که پیامدهای محیط‌زیستی بارزتری داشته و یا می‌تواند داشته باشد.

یادآوری - ۲- جنبه‌های محیط‌زیستی بارز توسط سازمان و با به‌کارگیری یک یا چند معیار تعیین می‌شوند.

۱۱-۳

پیامد محیط‌زیستی

environmental impact

هرگونه تغییری در محیط‌زیست (اعم از مطلوب یا نامطلوب) که تمام یا بخشی از آن، از یکی از جنبه‌های محیط‌زیستی (زیربند ۳-۱۰) سازمان‌ها ناشی می‌شود.

۱۲-۳

ارائه گواهی

certification

روش اجرایی که در آن یک شخص سوم (زیربند ۳-۷) تضمین کتبی می‌دهد که یک محصول (زیربند ۳-۲) یا فرآیند با الزامات تعیین شده مطابقت دارد.

۱۳-۳

صاحب مجوز (برای برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول)

licence (for Type I environmental labelling)

مجوز

licence

به سندی گفته می‌شود که تحت قوانین یک سامانه ارائه گواهی (زیربند ۳-۱۲) صادر می‌شود و بر اساس آن یک نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی (زیربند ۳-۶) حقوق استفاده از برچسب‌های محیط‌زیستی نوع اول برای محصولات (زیربند ۳-۲) آن‌ها را مطابق با قوانین برنامه برچسب‌گذاری محیط‌زیستی به یک فرد یا نهاد اعطا می‌کند.

۱۴-۳

سازگاری با هدف

fitness for purpose

قابلیت یک محصول (زیربند ۳-۲) یا فرآیند برای تامین یک هدف تعریف شده تحت شرایط خاص است.

۱۵-۳

تاییدکننده

verifier

فرد یا نهادی که کار ارائه تاییدیه (زیربند ۳-۱۶) را انجام می‌دهد.

۱۶-۳

تاییدیه

verification

تایید بر اساس شواهد عینی، مبنی بر این که الزامات تعیین شده احراز شده‌اند.

۴ هدف برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول

هدف کلی برچسب‌ها و اظهاریه‌های محیط‌زیستی این است که از طریق برقراری ارتباط با استفاده از اطلاعات دقیق و قابل تاییدی که ابعاد محیط‌زیستی را به اشتباه منتقل نمی‌کنند، بازار به سمت تقاضای

تامین محصولاتی که تنش کمتری را به محیط زیست وارد کرده تشویق شده و به این ترتیب از توان بالقوه بازار برای بهبود مداوم محیط‌زیستی استفاده شود.

هدف برنامه‌های برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول مشارکت در کاهش پیامدهای محیط‌زیستی مربوط به محصولات از طریق شناسایی محصولاتی است که معیار یک برنامه خاص نوع اول برای اولویت‌های محیط-زیستی کلی را دارا هستند.

هدف این استاندارد تضمین شفافیت و اعتبار اجرای برنامه‌های برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول و ایجاد توازن بین اصول و روش‌های کاربردی در برنامه‌ها است.

۵ اصول آزمون

۵-۱ ماهیت داوطلبانه برنامه

برنامه‌های برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول (شامل برنامه‌هایی که توسط نمایندگان دولتی تدوین شده و یا اجرا می‌شوند)، باید ماهیتی داوطلبانه داشته باشند.

۵-۲ ارتباط با استاندارد ISO 14020

علاوه بر الزامات این استاندارد، مجموعه اصول مطرح شده در استاندارد ISO 14020 باید اعمال شوند. در صورتی که در این استاندارد الزامات خاص بیش‌تری نسبت به استاندارد ISO 14020 پیش‌بینی شده باشد، این الزامات خاص باید اعمال شوند.

۵-۳ استفاده از برچسب‌های محیط‌زیستی

استفاده از یک برچسب محیط‌زیستی مطابق با این استاندارد، به معنای احراز تمامی الزامات محیط‌زیستی و سایر الزامات قانونی مرتبط است.

۵-۴ ملاحظات مربوط به چرخه حیات

بهترین راه رسیدن به هدف کاهش پیامدهای محیط‌زیستی و نه انتقال و جابه‌جایی صرف آن‌ها از مرحله‌ای به مرحله دیگر چرخه حیات محصول، ملاحظه همه جانبه چرخه حیات محصول به هنگام تنظیم معیارهای محیط‌زیستی محصول است.

مراحل چرخه حیات که باید هنگام تدوین معیارهای محیط‌زیستی محصول در نظر داشت عبارتند از استخراج منابع، تولید، توزیع، استفاده و دفع مربوط به شاخص‌های محیط‌زیستی بین بخشی. هرگونه تخطی از این رویکرد جامع و یا استفاده دلخواه از امور محیط‌زیستی محدود شده باید موجه باشند.

۵-۵ انتخاب مناسب

معیارهای محیط‌زیستی محصول باید بر اساس تفاوت بین اولویت‌های محیط‌زیستی محصولات نسبت به محصولات دیگری که در این دسته محصول قرار دارند و بر اساس تفاوت قابل اندازه‌گیری در پیامدهای محیط‌زیستی تعریف شوند. معیارهای محیط‌زیستی بین محصولات تنها زمانی می‌توانند تغییر کنند که این تفاوت‌ها معنی‌دار باشند. روش‌های آزمون و تصدیق مورد استفاده در ارزیابی محصولات از سطوح مختلفی از دقت و درستی برخوردارند. بهتر است این موضوع به هنگام تعیین اهمیت این تفاوت در نظر گرفته شود.

به محض تدوین معیارهای محیط‌زیستی محصول مطابق با روش فوق، تمام محصولاتی که این معیارها را احراز می‌کنند باید واجد شرایط استفاده از برچسب باشند.

۵-۶ معیارهای محیط‌زیستی محصول

۵-۶-۱ ملاحظات چرخه حیات

معیارهای محیط‌زیستی محصول باید بر اساس شاخص‌هایی برخاسته از ملاحظات چرخه حیات باشند (به زیربند ۴-۶ مراجعه شود).

۵-۶-۲ مبنای معیارها

معیارهای محیط‌زیستی محصول باید دست یافتنی بوده و پیامدهای محیط‌زیستی مرتبط، قابلیت اندازه‌گیری و دقت در آن‌ها لحاظ شود.

۵-۷ مشخصات کارکردی محصول

سازگاری با هدف محصول و سطوح عملکردی باید در تدوین معیارها در نظر گرفته شوند. استانداردهای بین‌المللی، منطقه‌ای و یا ملی مربوط به محصول باید با توجه به سلسله مراتب کاربرد استانداردهای تدوین شده در استاندارد ISO 14020، در برنامه در نظر گرفته شوند.

یادآوری- سازگاری با هدف در متن برچسب‌گذاری محیط‌زیستی به معنای این است که یک محصول نیازهای بهداشتی، ایمنی و عملکردی مشتری را برآورده می‌سازد.

۵-۸ اعتبار الزامات برنامه

۵-۸-۱ دوره اعتبار

معیارهای محیط‌زیستی محصول و الزامات کارکردی محصول برای هر گروه از محصولات باید برای یک دوره زمانی از پیش تعریف شده تنظیم شوند.

۵-۸-۲ دوره بازنگری

معیارهای محیط‌زیستی محصول و الزامات کارکردی محصول باید با توجه به عواملی مانند فناوری‌های جدید، محصولات جدید، اطلاعات محیط‌زیستی جدید و تغییرات بازار در یک دوره زمانی از پیش تعریف شده مورد بازنگری قرار گیرند. یازنگری معیارهای محیط‌زیستی محصول و الزامات کارکردی محصول لزوماً منتج به تغییر در آنها نمی‌شود.

۵-۹ مشاوره

فرآیندی که در آن طرف‌های ذینفع باید در ابتدای هدف انتخاب و بازنگری رده‌های محصول، معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات کارکردی محصول، مشارکت رسمی و آزادانه داشته باشند.

۵-۱۰ انطباق و تصدیق

تمام اجزای معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات کارکردی محصول در برنامه برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید از سوی نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی قابل تایید باشد. روش‌های ارزیابی انطباق باید به ترتیب اولویت زیر مورد استفاده قرار گیرند:

- استانداردهای ISO و IEC؛

- سایر استانداردهای شناخته شده بین‌المللی؛

- استانداردهای ملی و منطقه‌ای؛

- سایر روش‌های تکرارپذیر و تجدیدپذیر که از اصول پذیرفته شده روش آزمایشگاهی کالا پیروی می‌کنند (برای کسب اطلاعات در مورد روش آزمایشگاهی کالا به استاندارد ISO/IEC 17025 مراجعه شود)؛

- شواهد تولیدکننده.

۵-۱۱ کیفیت داده‌ها

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید داده‌هایی که آریبی و عدم قطعیت را کاهش می‌دهند، مطالبه کرده و تا جایی که امکان دارد بهترین داده‌های کیفی موجود را درخواست کند. کیفیت داده‌ها باید از نظر جنبه‌های کیفی و کمی بررسی شده و منبع داده‌ها باید در صورت امکان در الزامات معیارها مشخص شود.

۵-۱۲ شفافیت

برنامه برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول در تمامی مراحل تدوین و اجرا باید بتواند شفافیت خود را به نمایش بگذارد. شفافیت به این معناست که باید در صورت نیاز، اطلاعات به‌منظور بازرسی و اظهار نظر در دسترس طرف‌های ذینفع باشد. برای ارائه نظرات باید زمان کافی داده شود. این اطلاعات باید حاوی موارد زیر باشند:

- انتخاب رده‌های محصول؛
 - انتخاب و تدوین معیارهای محیط‌زیستی محصول؛
 - انتخاب مشخصات کارکردی؛
 - روش‌های آزمون و تصدیق؛
 - روش‌های اجرایی ارائه و اعطای گواهی؛
 - دوره بازنگری؛
 - دوره اعتبار؛
 - شواهد غیرمحرمانه در مورد مبنای اعطای برچسب؛
 - منابع مالی توسعه برنامه (مانند حق‌الزحمه‌ها، حمایت‌های مالی دولت)؛
 - تایید انطباق.
- شفافیت نباید با الزامات زیربند ۵-۱۶ تعارض داشته باشد.

۵-۱۳ امکان دسترسی

شرکت و مشارکت در برنامه‌های برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید برای تمامی متقاضیان احتمالی آزاد باشد. تمامی متقاضیانی که معیارهای محیط‌زیستی محصول را برای یک رده محصول مشخص و سایر الزامات برنامه را احراز کرده‌اند باید جزو کسانی باشند که مستحق دریافت گواهی بوده و مجاز به استفاده از برچسب باشند.

۵-۱۴ مبنای علمی معیارهای محیط‌زیستی محصول

توسعه و انتخاب معیارها باید بر اساس اصول علمی و مهندسی باشد. معیار باید خروجی داده‌هایی باشد که از ادعای اولویت محیط‌زیستی پشتیبانی می‌کنند.

۵-۱۵ پرهیز از تضاد منافع

برنامه‌های برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول باید این اطمینان را ایجاد کنند که به دور از اعمال نفوذ هستند. برنامه‌ها باید قادر باشند نشان دهند که منابع مالی ایجاد تضاد منافع نمی‌کنند.

یادآوری - به استاندارد ISO/IEC 17065 نیز مراجعه شود.

۵-۱۶ صلاحیت تاییدکنندگان

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید روش‌هایی اجرایی را تدوین کند که فرآیند ارزیابی و توسعه صلاحیت تاییدکنندگان را (برای مثال از طریق آموزش‌های دوره‌ای) در بر داشته باشند. نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید دارای فرآیندی شفاف و مستند باشد تا فرآیند ارائه تاییدیه را مدیریت کرده و قابل ردیابی باشد.

۵-۱۷ هزینه‌ها و حق‌الزحمه‌ها

حق‌الزحمه‌ها می‌توانند شامل حق‌الزحمه‌های تقاضانامه، آزمون و یا هزینه‌های اداری باشند. در اصل هزینه‌ها و حق‌الزحمه‌های اعطا و حفظ یک برچسب باید بر اساس تمامی هزینه‌های برنامه بوده و تا حد امکان پایین نگه داشته شوند تا امکان دسترسی به حداکثر برسد.

تمامی حق‌الزحمه‌ها باید به‌طور یکسان برای تمام متقاضیان و صاحبان مجوز اعمال شوند.

۵-۱۸ محرمانه بودن

تمام اطلاعاتی که به عنوان اطلاعات محرمانه شناخته شده‌اند، باید محرمانه باقی بمانند.

۵-۱۹ شناخت متقابل

شناخت متقابل بهتر است براساس اعتماد تقویت شود. شناخت متقابل می‌تواند در مورد آزمون‌ها، بازرسی‌ها، ارزیابی انطباق، روش‌های نظارتی و در صورت امکان معیارهای محیط‌زیستی محصول باشد.

برای اطمینان از شفافیت کامل، اطلاعات مربوط به توافقات موجود با سایر نهادهای برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید در دسترس باشند.

یادآوری - برای راهنمایی بیش‌تر به استاندارد ISO/IEC 17040 مراجعه شود.

۶ روش‌های اجرایی

۶-۱ کلیات

برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول فرآیندی تکرارشونده است، که شامل موارد زیر می‌شود:

- مشورت با طرف‌های ذینفع؛

- انتخاب رده‌های محصول؛

- توسعه، بازنگری و اصلاح معیارهای محیط‌زیستی محصول؛

- شناسایی مشخصات کارکردی محصول؛

- استقرار روش‌های اجرایی ارائه گواهی و سایر بخش‌های اداری برنامه.
- استقرار روش‌های اجرایی ارائه گواهی باید مقرر کردن صلاحیت تاییدکنندگان را در بر داشته و شامل اطلاعات زیر باشد:
- بخش و محصولات مرتبط درون بخشی؛
- معیارهای محیط‌زیستی مربوط به محصول، شامل روش مورد استفاده برای توسعه معیار؛
- چارچوب قانونی؛
- قوانین برنامه برای برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول؛
- این استاندارد و سایر استانداردهای مربوط به ارائه تاییدیه.

۲-۶ مشورت با طرف‌های ذینفع

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید ساز و کاری مشورتی رسمی را به کار گیرد که امکان مشارکت کامل طرف‌های ذینفع را تسهیل کند. این ساز و کار می‌تواند شامل استفاده از گروه‌های منتخب از نمایندگان طرف‌های ذینفع مانند هیئت مشورتی، کمیته رایزنی و یا اعلان^۱ عمومی باشد.

مشاوره فرآیندی مداوم است که در انتخاب رده محصول و استقرار معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات محصول رخ می‌دهد. باید زمان کافی به طرف‌های ذینفع داده شود تا به جزئیات و منابع اطلاعاتی مورد استفاده دسترسی پیدا کنند. فرآیند مشاوره باید این اطمینان را نیز ایجاد کند که نظرات طرف‌های ذینفعی که در مورد برنامه اظهار نظر می‌کنند به درستی مورد توجه قرار گرفته و به اظهار نظرهای آنها واکنش نشان داده می‌شود. برای رسیدن به توافق در فرآیند باید تلاش‌های قابل قبولی انجام شود.

۳-۶ انتخاب رده‌های محصول

۱-۳-۶ اجرای یک مطالعه امکان‌سنجی

- در مرحله از فرآیند، باید مطالعه‌ای بر روی رده‌های بالقوه محصولات و ماهیت بازار انجام شود. هدف این مطالعه بررسی امکان‌پذیری تعیین رده‌بندی محصولات است. این مطالعه باید شامل موارد زیر باشد:
- انتخاب اولیه رده‌های محصول ممکن؛
 - ارزیابی بازار (مانند ماهیت، اندازه، تقاضا)؛
 - عرضه‌کنندگان کالا در بازار (مانند بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط، تولیدکنندگان داخلی و خارجی)؛
 - پیامدهای محیط‌زیستی محصولات؛

- توان بالقوه و لزوم بهبود محیط‌زیستی؛
- تعریف زمینه کاربرد رده‌های محصول با در نظر گرفتن تعادل میان کاربرد و متناسب بودن برای کاربرد و شامل مشخصات کارکردی محصول؛
- در دسترس بودن داده‌ها؛
- توافق‌نامه‌ها و مقررات جاری بین‌المللی.

۶-۳-۲ ارائه پیشنهاد برای رده محصول

پس از اتمام مطالعه امکان‌سنجی، نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی می‌تواند تعیین کند که کدام گروه از محصولات می‌توانند جایگاه قابل قبولی در بازار به‌دست آورند. پیشنهاد رده محصول باید برای ارائه به طرف‌های ذینفع آماده شود. در این پیشنهاد اجزاء مطالعه امکان‌سنجی انجام شده، نتایج مطالعه و ملاحظات که منجر به ارائه چنین پیشنهادی برای رده‌های محصول در برنامه شده‌اند، به‌طور خلاصه ارائه می‌شوند.

۶-۴ انتخاب و توسعه معیارهای محیط‌زیستی محصول

۶-۴-۱ انتخاب معیارهای محیط‌زیستی محصول

چارچوب و روش‌های اجرایی تعیین شده در این استاندارد، علاوه بر ایجاد هماهنگی، به‌منظور اتخاذ تصمیم‌هایی در مورد معیارهایی نهایی می‌شود که حاصل فرآیند مشاوره بین نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی و طرف‌های ذینفع هستند. معیارها باید مطابق با الزامات تعیین شده در زیربندهای ۲-۵ تا ۵-۹ انتخاب شوند.

ماتریس ارائه شده در جدول ۱ نمونه‌ای از به‌کارگیری این رویکرد بوده و برای کمک به نهادهای برچسب‌گذاری محیط‌زیستی در انتخاب اولیه معیارهای محیط‌زیستی محصول در نظر گرفته شده است. این ماتریس مراحل چرخه حیات محصول را به شاخص‌های ورودی و خروجی مهم مرتبط می‌سازد. شاخص‌های مربوط به انتشار توسط محیط‌های آزمون گروه‌بندی شده و معمولاً بیش از یک گروه به ازای هر محیط آزمون وجود دارد. مطالعه مراحل چرخه حیات (که می‌توان آن را به عنوان بخش بعدی مطالعه امکان‌سنجی ارائه شده در زیربند ۶-۳-۱ انجام داد) می‌تواند منجر به این نتیجه شود که پیامدهای محیط‌زیستی در برخی از مراحل معنادار نبوده و قابل چشم‌پوشی هستند. مطالعه باید بیانگر این مطلب باشد که انتخاب معیارهای محیط‌زیستی محصول بدون لحاظ نمودن فایده از نظر منافع محیط‌زیستی، منجر به انتقال پیامدها از یک مرحله به مرحله دیگر چرخه حیات و یا از یک محیط به محیط دیگر نمی‌شود.

جدول ۱- ماتریس نوعی انتخاب معیارهای محیط‌زیستی محصول.

شاخص های ورودی/خروجی محیط‌زیستی						مرحله چرخه حیات
سایر منابع	انتشار به			منابع	انرژی	
	خاک	هوا	آب	تجدیدشونده/غیر قابل تجدید	تجدیدشونده/غیر قابل تجدید	
						استخراج منابع
						تولید
						توزیع
						مصرف
						دفع

۲-۴-۶ توسعه معیارهای محیط‌زیستی محصول

۱-۲-۴-۶ کلیات

در فرآیند تعیین معیارها باید مسائل محیط‌زیستی محلی، منطقه‌ای و جهانی، فناوری موجود و جنبه‌های اقتصادی در نظر گرفته شوند.

معیارهای محیط‌زیستی باید بر حسب موارد زیر بیان شوند:

- پیامدهای وارده بر محیط زیست و منابع طبیعی؛ یا

- در صورتی که قابل اجرا نباشد، جنبه‌های محیط‌زیستی مانند انتشار به محیط زیست.

باید از کاربرد معیارهایی که بدون توجیه به‌طور مستقیم و یا غیرمستقیم نیازمند استفاده از فرآیندها و یا روش‌های تولید خاص هستند، اجتناب کرد. مستثنی کردن هر ماده مشخصی باید بر اساس روش علمی مندرج در بند 3 استاندارد ISO 14020 انجام شود. روش‌هایی مانند ارزیابی خطر نیز ممکن است اطلاعات مفیدی را در این رابطه به‌دست بدهند.

برخی از ملاحظات مهم در این مرحله از برنامه برچسب‌گذاری در زیربندهای ۲-۲-۴-۶ تا ۵-۲-۴-۶ تعیین شده‌اند.

۲-۲-۴-۶ شناسایی زمینه‌هایی که با کاهش پیامدهای محیط‌زیستی ارتباط بیش‌تری دارند

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید در جایی که پیامدهای محیط‌زیستی متفاوتی بین محصولات یک رده وجود دارد، مراحل چرخه حیات محصول را شناسایی کند. به‌منظور اطمینان از مناسب بودن معیارهای محیط‌زیستی محصول منتخب و بازتاب دادن تفاوت میان محصولات، حدود و قابلیت تغییر داده‌های بدست آمده برای محصولات خاص باید مورد تحلیل قرار گیرند.

۳-۲-۴-۶ استفاده از شاخص‌های کیفی و کمی

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی ممکن است استفاده از ضرایب وزنی در الزامات محیط‌زیستی منتخب را مناسب بداند. دلیل استفاده از هر یک از ضرایب وزنی باید به روشنی بیان شده و توجیه شود.

۴-۲-۴-۶ تعیین مقادیر عددی برای هر یک از معیارهای مرتبط

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید معیارهایی را تعیین کند که با دقت بیش‌تری منعکس‌کننده جنبه‌های محیط‌زیستی منتخب باشند. پس از تعیین معیار، نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید مقادیر عددی را به آن‌ها اختصاص دهد. این مقادیر می‌توانند از روی مقادیر حداقلی که از یک حد آستانه بالاتر نروند و یا یک سامانه مقیاس نقطه‌ای و یا سایر رویکردهای مرتبط و مناسب تعیین شوند.

۵-۲-۴-۶ تعیین روش‌های آزمون، روش‌های اجرایی و امکان دسترسی به آزمایشگاه‌های آزمون

آزمون و الزامات مربوط به تایید باید به موازات آماده‌سازی الزامات یک رده محصول خاص مورد توجه قرار گیرند. توجیه سازمانی، فنی و اقتصادی این آزمون‌ها و الزامات تایید باید به دقت مورد توجه قرار گیرند. نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید مرجعی را برای روش‌های آزمون مورد نیاز برای تمام معیارها و یا مشخصه‌های مورد نظر فراهم کرده و امکان دسترسی به آزمایشگاه‌های معتبر که قادر به انجام آزمون‌ها باشند را مورد بررسی قرار دهد. روش‌های آزمون باید با توجه به راهنمای ارائه شده در زیربند ۵-۱۰ انتخاب شوند.

۵-۶ انتخاب مشخصات کارکردی محصول

در انتخاب مشخصات کارکردی محصول باید توجه ویژه‌ای به کارکرد محصول داشت. انتخاب مشخصات کارکردی باید به جای مشخصه‌های طراحی و یا توصیفی محصول، بر اساس عملکرد محصول انجام شود. به هنگام تعیین مشخصات کارکردی محصول بهتر است به موارد زیر توجه شود:

- شناسایی مشخصات کارکردی محصول؛
- انتخاب عناصر مهمی که ویژگی محصول را تعیین می‌کنند؛
- تایید این که عناصر عملکردی مهم برای تمامی محصولات موجود، در یک رده قابل کاربرد هستند؛
- شناسایی سطوح عملکردی لازم (به زیربند ۵-۷ مراجعه شود).

۶-۶ گزارش‌دهی و انتشارات

پس از تعیین رده‌های محصول، معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات کارکردی محصول، باید آن‌ها را منتشر کرد. فرمت انتخاب شده برای گزارش باید حاوی اطلاعاتی باشد که بیانگر مسائل زیر هستند:

- تعیین رده، معیارها و مشخصات مطابق با دامنه کاربرد، اصول، روش‌ها و الزامات ارائه شده در این استاندارد؛

- روش‌های موجود برای تایید معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات کارکردی محصول؛

- طرف‌های ذینفعی که فرصت شرکت در فرآیند را داشته و نظرات آن‌ها مورد توجه قرار گرفته شده است.

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید بر اساس درخواست، اطلاعاتی را ارائه کند که بیانگر مفهوم برچسب برای خریداران و عموم مردم باشد.

۶-۷ اجرای اصلاحات انجام شده بر روی معیارهای محیط‌زیستی محصول

در شرایطی که برچسب از قبل به محصولات اعطا شده باشد، عوامل مختلفی وجود دارد که باید هنگام تعیین تاریخ برای بازنگری معیارها به آن‌ها توجه کرد.

این عوامل عبارتند از (اما به این موارد محدود نمی‌شوند):

- ضرورت انطباق با معیارهای محیط‌زیستی محصول بازنگری شده؛

- وسعت تغییرات صورت گرفته، مدت زمان و میزان پیچیدگی تجهیز مجدد فرآیند تولید برای انطباق با معیارهای بازنگری شده؛

- پرهیز از منافع تجاری سهوی متعلق به یک تولیدکننده خاص و یا یک فرآیند و یا طراحی خاص؛

- در نظر گرفتن عرضه‌کنندگان مواد مجاز؛

- کارهایی که باید نسبت به محصولات برچسب‌دار موجود انجام داد که برچسب آن‌ها تحت معیارهای قدیمی اعطا شده است و هنوز در زنجیره عرضه تا مشتری نهایی قرار دارند؛

- زمان مناسب برای مشاوره با افراد دارای مجوز؛

- پیچیدگی مدیریت تغییرات پیش روی نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی؛

- الزامات قانونی.

۷ ارائه گواهی و پذیرش

۷-۱ کلیات

در بند ۷ الزامات کلی مربوط به ارائه گواهی و پذیرش ارائه شده‌اند.

یادآوری - به استاندارد ISO/IEC 17065 نیز مراجعه شود.

۲-۷ مفاهیم پایه

۱-۲-۷ کلیات

پیش‌نیازهای اعطای برچسب معمولاً به عوامل ارائه شده در زیربندهای ۲-۲-۷ و ۳-۲-۷ تقسیم‌بندی می‌شوند.

۲-۲-۷ قوانین عمومی

قوانین عمومی، راهنمایی برای نحوه اجرای کلی برنامه هستند. این قوانین عمومی شرایط عمومی اعطای مجوز و استفاده از برچسب را کنترل می‌کنند. قوانین عمومی باید موارد زیر را در برداشته باشند (البته به این موارد محدود نمی‌شوند):

- تبلیغات توسط صاحبان مجوز؛

- شرایطی که می‌توانند منجر به تعلیق، لغو و یا پس گرفتن مجوز شوند؛

- روش‌های اجرایی انجام کارهای اصلاحی در صورت عدم انطباق؛

- روش‌های اجرایی برای حل اختلافات، روش‌های اجرایی آزمون و تصدیق، ساختار هزینه؛

- راهنمای استفاده از نوع لوگوی مورد نظر.

ضروری است که تمام پیش‌نیازهای اعطای مجوز و استفاده از برچسب قوانین عمومی، معیارهای محیط‌زیستی محصول و در مشخصات کارکردی محصول گنجانده شوند. زیرا فقط می‌توان از این الزامات به عنوان مبنایی برای اعطا و یا پس گرفتن مجوز برای استفاده از برچسب، استفاده کرد.

۳-۲-۷ معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات کارکردی محصول برای هر یک از رده‌های محصول

معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات کارکردی محصول، حاوی الزامات فنی برنامه برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نوع اول برای هر یک از رده‌های محصول هستند.

۳-۷ ارائه مجوز

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی، مسئول ارائه مجوز به متقاضیان است. نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی تنها در صورتی باید یک مجوز را برای استفاده از برچسب اعطا کند که شروط زیر برآورده شده باشند:

- متقاضی قوانین عمومی برنامه را پذیرفته باشد؛

- محصول با معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات کارکردی محصول قابل اجرا برای رده محصول خود مطابقت داشته باشد.

صدور یک مجوز دارنده آن را به استفاده از برچسب وادار نمی‌کند.

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید فهرستی از محصولات را که برچسب به آن‌ها اعطا شده است را در دسترس عموم قرار دهد.

۴-۷ روش‌های اجرایی ارزیابی و اعلان پذیرش

۱-۴-۷ اصل اساسی

روش ارزیابی انطباق یک محصول با معیارهای محیط‌زیستی محصول و مشخصات کارکردی محصول و تایید مستمر آن باید مستند شده و باید از دقت کافی برای حفظ اعتبار در برنامه برخوردار باشد.

ممکن است عوامل بسیاری باشند که بر انتخاب روش‌های اجرایی پذیرش تاثیرگذار هستند و ممکن است روش‌ها از یک برنامه به برنامه دیگر متفاوت باشند.

۲-۴-۷ نظارت و کنترل

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید الزامات برنامه را مورد بازنگری قرار دهد و نحوه تایید مناسب هر یک از آن‌ها را مطابق با قوانین عمومی (به زیربند ۷-۲-۲ مراجعه شود) تعیین کند. پس از بازنگری الزامات، باید طرحی برای نظارت و کنترل تهیه شود.

۳-۴-۷ مستندات پشتیبان

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید شواهدی مستند دال بر پیروی متقاضی از الزامات برنامه را به‌دست بیاورد. تمامی اطلاعات باید شناخته شده و از نظر کیفی قابل تایید باشند.

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید مستندات را تهیه کرده و در صورت درخواست حداقل اطلاعات زیر را در دسترس قرار دهد:

- رده‌های محصول؛

- معیارهای محیط‌زیستی محصول، مشخصات کارکردی محصول، دوره اعتبار معیارها، روش‌های آزمون و تصدیق؛

- روش‌های اجرایی ارائه و اعطای گواهی؛

- معیارهای بازنگری دوره‌ای؛

- شواهد غیرمحرمانه در مورد مبنای اعطای برچسب؛

- منابع مالی برای توسعه برنامه (مانند حق‌الزحمه‌ها، پشتیبانی مالی دولت)؛

- تایید انطباق.

۴-۴-۷ اظهارنامه انطباق

در صورتی که در برنامه اجازه استفاده از اظهارنامه انطباق متقاضی با الزامات مشخصی از برنامه داده شده باشد، اظهارنامه انطباق باید از دستورالعمل‌های ارائه شده در استاندارد ISO/IEC 17050 پیروی کند.

۵-۴-۷ تاییدیه

تاییدیه باید به‌طور کامل مستند شده و مستندات باید توسط نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی نگداری شوند. این کار باید با در نظر گرفتن طول عمر محصول در دوره اعتبار مجوز و یک دوره زمانی معقول پس از آن انجام شود.

حداقل اطلاعات مورد نیاز برای ارائه تاییدیه که باید مستند و نگهداری شوند شامل موارد زیر می‌شوند:

الف- شناسایی استاندارد و یا روش مورد استفاده؛

ب- شواهد مستند، در صورتی که نتوان از طریق آزمون محصول تکمیل شده، تاییدیه را صادر کرد؛

پ- نتایج آزمون، در صورتی که برای ارائه تاییدیه ضروری باشند؛

ت- نام و نشانی تاییدکننده مستقل، در صورتی که ارائه تاییدیه توسط یک تاییدکننده مستقل خارج از برنامه انجام شود.

۵-۷ نظارت بر انطباق

پس از اعطای مجوز به یک متقاضی، فرد مجوز باید نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی را از هر گونه تغییراتی که ممکن است بر ادامه انطباق وی با الزامات تاثیرگذار باشد، مطلع سازد.

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید تضمین کند که هر گونه تغییری در محصول و یا فرآیند تولید آن که احتمالاً بر روی انطباق تاثیرگذار است در نظر گرفته شده است و باید از فرد مجوز خواسته شود که در صورت عدم حفظ انطباق امور اصلاحی را آغاز کند.

فرد مجوز مسئولیت تضمین حفظ انطباق با الزامات برنامه را بر عهده دارد.

۶-۷ محافظت از برچسب

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید تضمین کند که برچسب آن (یعنی علامت و یا لوگوی گواهی) از نظر قانونی حمایت می‌شود تا از استفاده غیر قانونی آن جلوگیری شده و اعتبار مردم به برنامه حفظ شود.

نهاد برچسب‌گذاری محیط‌زیستی باید خط مشی صریح و روشنی نسبت به کاربرد مناسب از برچسب داشته باشد. هرگونه انحراف نسبت به این خطی مشی باید منتج به امور اصلاحی مناسب و پس گرفتن احتمالی مجوز شود.

کتابنامه

- [1] ISO 14001: 2015, Environmental management systems- Requirements with guidance for use
- یادآوری - استاندارد ملی ایران - ایزو شماره ۱۴۰۰۱: سال ۱۳۷۷، سیستم‌های مدیریت محیط‌زیستی - مشخصات همراه با راهنمای استفاده، با استفاده از استاندارد ISO 14001: 1996 تدوین شده است.
- [2] ISO 14025, Environmental labels and declarations- Type III environmental declarations- Principles and procedures
- [3] ISO 14050: 2009, Environmental management- Vocabulary
- یادآوری - استاندارد ملی ایران - ایزو شماره ۱۴۰۵۰: سال ۱۳۸۵، مدیریت محیط‌زیستی - واژه‌نامه، با استفاده از استاندارد ISO 14050: 2002 تدوین شده است.
- [4] ISO/IEC 17025, General requirements for the competence of testing and calibration laboratories
- یادآوری - استاندارد ملی ایران - ایزو- آی‌ای‌سی شماره ۱۷۰۲۵: سال ۱۳۸۶ (تجدیدنظر اول)، الزامات عمومی برای احرار صلاحیت آزمایشگاه‌های آزمون و کالیبراسیون، با استفاده از استاندارد ISO/IEC 17025: 2005 تدوین شده است.
- [5] ISO/IEC 17040, Conformity assessment- General requirements for peer assessment of conformity assessment bodies and accreditation bodies
- یادآوری - استاندارد ملی ایران - ایزو- آی‌ای‌سی شماره ۱۷۰۴۰: سال ۱۳۸۷، ارزیابی انطباق - الزامات عمومی برای ارزیابی همترازی نهادهای ارزیابی انطباق و نهادهای تأیید صلاحیت، با استفاده از استاندارد ISO/IEC 17040: 2005 تدوین شده است.
- [6] ISO/IEC 17050 (all parts) , Conformity assessment- Supplier's declaration of conformity
- یادآوری - مجموعه استاندارد ملی ایران - ایزو- آی‌ای‌سی شماره ۱۷۰۵۰: سال ۱۳۸۴، ارزیابی انطباق - اظهارنامه انطباق تأمین‌کننده، با استفاده از مجموعه استاندارد ISO/IEC 17050 تدوین شده است.
- [7] ISO/IEC 17065, Conformity assessment- Requirements for bodies certifying products, processes
- یادآوری - استاندارد ملی ایران - ایزو- آی‌ای‌سی شماره ۱۷۰۶۵: سال ۱۳۹۲، ارزیابی انطباق - الزامات مربوط به نهادهای گواهی‌کننده محصولات، فرایندها و خدمات، با استفاده از استاندارد ISO/IEC 17065: 2012 تدوین شده است.